

Suvestinė redakcija nuo 2020-07-01

Įstatymas paskelbtas: TAR 2019-07-05, i. k. 2019-11180

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
BAUSMIŲ VYKDYMO KODEKSO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2019 m. birželio 27 d. Nr. XIII-2264
Vilnius

1 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„18 straipsnis. Viešųjų darbų bausmę vykdanči institucija

1. Viešųjų darbų bausmę vykdo probacijos tarnyba.
2. Policija atlieka nuteistųjų, kurių buvimo vieta nežinoma, paiešką.
3. Probacijos tarnybą steigia, reorganizuoja, pertvarko ir likviduoja Lietuvos Respublikos Vyriausybė Teisingumo ministerijos teikimu.“

2 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„19 straipsnis. Laisvės apribojimo bausmę vykdanči institucija

1. Laisvės apribojimo bausmę vykdo probacijos tarnyba.
2. Policija atlieka nuteistųjų, kurių buvimo vieta nežinoma, paiešką.“

3 straipsnis. 20 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 20 straipsnį.

4 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„21 straipsnis. Arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmes vykdanči institucija

1. Arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės vykdo pataisos įstaigos.

2. Pataisos įstaigas steigia, reorganizuoja, pertvarko ir likviduoja Lietuvos Respublikos Vyriausybė Teisingumo ministerijos teikimu.“

5 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 25 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„25 straipsnis. Baudos bausmės nevykdymo pasekmės

1. Jeigu nuteistasis neturi lėšų baudai sumokėti, antstolio teikimu ir nuteistojo sutikimu teismas, vadovaudamasis Baudžiamojo kodekso 47 straipsniu, baudą gali pakeisti viešaisiais darbais.

2. Jeigu nuteistasis vengia savo noru sumokėti baudą ir nėra galimybių ją išieškoti priverstinai, teismas, vadovaudamasis Baudžiamojo kodekso 47 straipsniu, antstolio teikimu baudą gali pakeisti laisvės apribojimu.

3. Juridinio asmens darbuotojas, atsakingas už šiam juridiniam asmeniui paskirtos bausmės – baudos nevykdymą, atsako pagal Baudžiamojo kodekso 244 straipsnį.“

6 straipsnis. 39 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 39 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„39 straipsnis. Viešųjų darbų bausmės vykdymo pradžia ir vieta

1. Nuosprendis, kuriuo paskirta viešųjų darbų bausmė, pradedamas vykdyti nuo jo nuorašo gavimo probacijos tarnyboje dienos.

2. Viešųjų darbų atlikimo vietą ir darbą parenka probacijos tarnyba pagal sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų ar kitų valstybės ar savivaldybių institucijų, nevyriausybinių organizacijų (toliau – darbdaviai, pas kuriuos atliekama viešųjų darbų bausmė) paraiškas. Darbas parenkamas atsižvelgiant, kiek tai įmanoma, į nuteistojo specialybę ar profesiją, gyvenamąją vietą ir nuteistojo pageidavimą.“

7 straipsnis. 42 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 42 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Nuteistojo dirbtų valandų skaičius per mėnesį turi būti ne mažesnis už teismo paskirtą bausmės laiką. Jeigu nuteistasis dėl ligos ar kitų pateisinamų priežasčių nustatyto darbo valandų skaičiaus neišdirbo, teismas probacijos tarnybos teikimu gali pratęsti viešųjų darbų laiką, kol nuteistasis išdirbs paskirtas valandas.“

8 straipsnis. 43 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 43 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„43 straipsnis. Probacijos tarnybos teisės ir pareigos vykdant viešųjų darbų bausmę

1. Vykdydama viešųjų darbų bausmę, probacijos tarnyba turi teisę:
  - 1) kviesti nuteistąjį atvykti į probacijos tarnybą;
  - 2) neatlygintinai gauti iš valstybės, savivaldybių ir kitų institucijų, įstaigų, organizacijų valstybės informacinių išteklių duomenis ir dokumentus bei kitą informaciją, reikalingus viešųjų darbų bausmei įvykdyti, arba susipažinti su šia informacija;
  - 3) tvarkyti nuteistųjų asmens duomenis;
  - 4) sudaryti ir nutraukti sutartis su darbdaviais, pas kuriuos atliekama viešųjų darbų bausmė;
  - 5) lankytis viešųjų darbų atlikimo vietose.
2. Probacijos tarnyba gali turėti ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytų teisių.
3. Vykdydama viešųjų darbų bausmę, probacijos tarnyba privalo:
  - 1) motyvuoti ir skatinti nuteistuosius atlikti viešuosius darbus;
  - 2) bendradarbiauti su darbdaviais, pas kuriuos atliekama viešųjų darbų bausmė;
  - 3) tikrinti, kaip nuteistasis atlieka viešuosius darbus ir kaip darbdaviai, pas kuriuos atliekama viešųjų darbų bausmė, vykdo šiame Kodekse nustatytas pareigas;
  - 4) Baudžiamojo kodekso ir šio Kodekso nustatytais atvejais pateikti teikimą teismui dėl nuteistojo viešųjų darbų bausme atleidimo nuo bausmės arba šios bausmės pakeitimo kita bausme, viešųjų darbų laiko pratęsimo;
  - 5) teikti informaciją nuteistiesiems apie bausmės vykdymo tvarką ir sąlygas, jų teises ir pareigas;
  - 6) užtikrinti informacijos apie nuteistąjį konfidencialumą;
  - 7) atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytas pareigas.“

9 straipsnis. 44 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 44 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„44 straipsnis. Darbdavių, pas kuriuos atliekama viešųjų darbų bausmė, pareigos

Darbdaviai, pas kuriuos atliekama viešųjų darbų bausmė, privalo:

- 1) kontroliuoti nuteistųjų elgesį darbo metu;

2) pranešti probacijos tarnybai apie nuteistųjų vengimą atlikti bausmę, apie nuteistųjų laikinąjį nedarbingumą, sužalojimą ir mirtį, taip pat kitas svarbias aplinkybes;

3) tvarkyti nuteistųjų darbo laiko apskaitą ir šiuos duomenis kartą per mėnesį pateikti probacijos tarnybai;

4) atlikti kitas šiame Kodekse, Lietuvos Respublikos teisės aktuose ir su probacijos tarnyba sudarytoje sutartyje nustatytas pareigas.“

10 straipsnis. 46 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 46 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„46 straipsnis. Laisvės apribojimo bausmės vykdymo pradžia

Nuosprendis, kuriuo paskirtas laisvės apribojimas, pradedamas vykdyti nuo įsiteisėjusio nuosprendžio nuorašo gavimo probacijos tarnyboje dienos.“

11 straipsnis. Kodekso papildymas 46¹ straipsniu

Papildyti Kodeksą 46¹ straipsniu:

„46¹ straipsnis. Nuteistųjų, kuriems paskirta laisvės apribojimo bausmė, pareigos ir jiems taikomi draudimai

1. Nuteistieji, kuriems paskirtas laisvės apribojimas, privalo:

1) atvykti į probacijos tarnybą per tris darbo dienas nuo teismo nuosprendžio (nutarties), kuriuo paskirta laisvės apribojimo bausmė, įsiteisėjimo arba probacijos tarnybos šaukimo gavimo;

2) laikytis nustatytų draudimų, vykdyti paskirtas baudžiamojo poveikio priemones arba auklėjamojo poveikio priemones ir (ar) įpareigojimus, informuoti probacijos tarnybą apie jų vykdymą ir (ar) pateikti tai patvirtinančius dokumentus;

3) pranešti probacijos tarnybai apie savo gyvenamąją, darbo ar mokymosi vietą, išvykimą už gyvenamosios vietos miesto (rajono) ribų;

4) intensyvios priežiūros metu dėvėti elektroninio stebėjimo įtaisą ir laikytis intensyvios priežiūros sąlygų, pranešti probacijos tarnybai apie elektroninio stebėjimo įtaiso praradimą ar pastebėtą šio įtaiso gedimą.

2. Nuteistiesiems, kuriems paskirta laisvės apribojimo bausmė ir vykdoma intensyvi priežiūra, draudžiama nusiimti, gadinti ar sunaikinti elektroninio stebėjimo įtaisą.“

12 straipsnis. 47 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 47 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„47 straipsnis. Laisvės apribojimo bausmės atlikimo sąlygos

1. Ne vėliau kaip per penkias darbo dienas nuo įsiteisėjusio nuosprendžio, pagal kurį turi būti vykdoma nuteistojo intensyvi priežiūra, nuorašo gavimo probacijos tarnyboje, nuteistajam uždedamas elektroninio stebėjimo įtaisas ir prireikus teismo nustatytoje nuteistojo buvimo vietoje sumontuojama elektroninio stebėjimo įranga, o nuteistasis pasirašytinai supažindinamas su elektroninio stebėjimo įtaiso naudojimo instrukcija. Jei nuteistasis yra nepilnametis, su šia instrukcija pasirašytinai supažindinamas ir jo atstovas pagal įstatymą.

2. Intensyvios priežiūros metu elektroninio stebėjimo įtaisas nuo nuteistojo gali būti nuimamas šiais atvejais:

1) elektroninio stebėjimo įtaisas trukdo nuteistajam teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas;

2) dėl dėvimo elektroninio stebėjimo įtaiso gedimo būtina jį pakeisti kitu;

3) nuteistajam taikoma kardomoji priemonė – suėmimas.

3. Elektroninio stebėjimo įtaisas nuo nuteistojo nuimamas paskutinę intensyvios priežiūros vykdymo dieną.

4. Intensyvios priežiūros sąlygų laikymosi kontrolės taisyklės tvirtina Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (toliau – Kalėjimų departamentas) direktorius.

5. Kai nuteistasis yra teismo įpareigotas dalyvauti elgesio pataisos programoje, elgesio pataisos programą jam parenka probacijos tarnyba. Elgesio pataisos programą gali įgyvendinti probacijos tarnyba arba kitos įstaigos, organizacijos ar kiti asmenys. Už dalyvavimą kitų įstaigų, organizacijų ar kitų asmenų įgyvendinamose elgesio pataisos programose susimoka pats nuteistasis.

6. Kai nuteistasis yra teismo įpareigotas neatlygintinai išdirbti iki 200 valandų sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų įstaigose ar nevalstybinėse organizacijose, kurios rūpinasi senyvo amžiaus asmenimis, asmenimis su negalia ar kitais pagalbos reikalingais žmonėmis (toliau – darbdaviai, pas kuriuos atliekami nemokami darbai), vykdam šį įpareigojimą, taikomos šio Kodekso 39 straipsnio 2 dalies, 41 straipsnio 2, 3 ir 4 dalių ir 44 straipsnio nuostatos.

7. Jeigu teismas paskyrė baudžiamajame įstatyme nenumatytų draudimų ir įpareigojimų, jų vykdymo tvarką nustato probacijos tarnyba, kiek tai įmanoma, atsižvelgdama į nuteistojo nuomonę. Nuteistasis turi teisę tokių draudimų ar įpareigojimų vykdymo tvarką apskusti nuosprendį priėmusiam teismui. Šio teismo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

8. Nuteistojo atsisakymas arba nesutikimas, kad jam paskirtų draudimų laikymasis ir (ar) įpareigojimų vykdymas būtų kontroliuojamas elektroninio stebėjimo ir specialiosiomis

techninėmis priemonėmis, taip pat tokių priemonių tyčinis sugadinimas prilyginamas vengimui atlikti paskirtą laisvės apribojimo bausmę.

9. Į laisvės apribojimo bausmės atlikimo laiką įskaitomas šios bausmės atlikimo metu paskirtų sulaikymo ir kardomosios priemonės – suėmimo laikas, jeigu nuteistasis vėliau buvo išteisintas arba ikiteisminis tyrimas ar baudžiamoji byla buvo nutraukti, arba kardomoji priemonė buvo pripažinta nepagrįsta (neteisėta).“

13 straipsnis. 48 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 48 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„48 straipsnis. Probacijos tarnybos teisės ir pareigos vykdant laisvės apribojimo bausmę

1. Vykdydama laisvės apribojimo bausmę, probacijos tarnyba, be šio Kodekso 43 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytų teisių, taip pat turi teisę:

1) lankytis nuteistojo gyvenamojoje vietoje, nemokamų darbų atlikimo vietose;

2) Kalėjimų departamento direktoriaus nustatyta tvarka nuteistajam teismo paskirtų baudžiamojo poveikio priemonių ar auklėjamojo poveikio priemonių, įpareigojimų vykdymą ir draudimų laikymąsi kontroliuoti elektroninio stebėjimo ir specialiosiomis techninėmis priemonėmis;

3) sudaryti ir nutraukti sutartis su darbdaviais, pas kuriuos atliekami nemokami darbai, įmonėmis, įstaigomis, organizacijomis ar kitais asmenimis, kurie įgyvendina elgesio pataisos programas.

2. Vykdydama laisvės apribojimo bausmę, probacijos tarnyba privalo:

1) tikrinti, kaip nuteistasis vykdo paskirtas baudžiamojo poveikio priemones arba auklėjamojo poveikio priemones, įpareigojimus, laikosi intensyvios priežiūros sąlygų ir nustatytų draudimų;

2) tikrinti, kaip darbdaviai, pas kuriuos atliekami nemokami darbai, atlieka šiame Kodekse nustatytas pareigas;

3) Baudžiamojo kodekso nustatytais atvejais pateikti teikimą teismui dėl laisvės apribojimo bausmės atlikimo sąlygų pakeitimo ar šios bausmės pakeitimo kita bausme;

4) atlikti šio Kodekso 43 straipsnio 3 dalies 5 ir 6 punktuose ir kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytas pareigas.“

14 straipsnis. 50 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 50 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„50 straipsnis. Arešto bausmės atlikimo vieta

1. Nuteistieji, kuriems paskirtas areštas, šią bausmę atlieka pataisos įstaigoje.
2. Visas areštas atliekamas vienoje pataisos įstaigoje. Perkelti nuteistąjį atlikti arešto iš vienos pataisos įstaigos į kitą leidžiama dėl ligos arba išimtinių aplinkybių, kliudančių nuteistąjį toliau laikyti toje pačioje pataisos įstaigoje. Nuteistųjų perkėlimo iš vienos pataisos įstaigos į kitą tvarką nustato Kalėjimų departamento direktorius.“

15 straipsnis. 51 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 51 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„51 straipsnis. Nuteistųjų, kuriems paskirta arešto bausmė, pristatymas ir savarankiškas atvykimas į pataisos įstaigas

1. Nuteistieji, kuriems paskirtas areštas, kai vykdomas suėmimas, ne vėliau kaip per tris paras po nuosprendžio įsiteisėjimo dienos pristatomi į pataisos įstaigą.
2. Iš kardomojo kalinimo vietos į pataisos įstaigą nuteistuosius Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka pristato Viešojo saugumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Viešojo saugumo tarnyba).
3. Nuteistieji, kuriems paskirtas areštas, kai suėmimas nevykdomas, ne vėliau kaip per septynias dienas po nuosprendžio įsiteisėjimo privalo atvykti į pataisos įstaigą atlikti arešto bausmės. Pataisos įstaigas, kuriose arešto bausmė nuteisti asmenys atlieka bausmę, nustato Kalėjimų departamento direktorius.
4. Nuteistasis, dėl ligos ar kitų objektyvių priežasčių negalintis nustatyto laiku atvykti į arešto bausmės atlikimo vietą, privalo iki šio straipsnio 3 dalyje nustatyto termino pabaigos apie tai pranešti pataisos įstaigos, kurioje jis turėtų atlikti arešto bausmę, administracijai ir susiderinti su ja atvykimo atlikti bausmės datą.
5. Nuteistųjų, kurie neatvyko atlikti arešto bausmės ir nepranešė pataisos įstaigos administracijai apie neatvykimo priežastis, paiešką atlieka policija.“

16 straipsnis. 52 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 52 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„52 straipsnis. Nuteistųjų, kuriems paskirta arešto bausmė, izoliuotas arba atskiras laikymas

1. Arešto bausmę atliekantys vyrai ir moterys, suaugusieji ir nepilnamečiai turi būti laikomi izoliuoti vieni nuo kitų, taip pat nuo nuteistųjų, atliekančių laisvės atėmimo bausmes.

Izoliuoti nuo kitų arešto bausmę atliekančių nuteistųjų taip pat laikomi buvę ir esami valstybės politikai, teisėsaugos, teismų, prokuratūros, kontrolės, valdžios ir valdymo institucijų pareigūnai, kurie pirmą kartą atlieka arešto bausmę. Nuteistieji, kuriems paskirta arešto bausmė, vieni nuo kitų izoliuojami arba atskirai laikomi ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka.

2. Pataisos įstaigos direktoriaus sprendimu izoliuoti nuo kitų nuteistųjų gali būti laikomi ir kiti šio straipsnio 1 dalyje nenurodyti nuteistieji.“

17 straipsnis. 53 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 53 straipsnį.

18 straipsnis. 54 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 54 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„54 straipsnis. Arešto bausmės vykdymo režimas

1. Režimas – tai diferencijuotų arešto bausmės vykdymo sąlygų ir atliekančių areštą nuteistųjų elgesio taisyklių visuma. Pagrindiniai režimo reikalavimai yra šie: būtinas nuteistųjų izoliavimas ir jų dinaminė priežiūra; reikalavimas, kad nuteistieji tiksliai ir nenukrypdami atliktų savo pareigas ir laikytųsi dienotvarkės.

2. Arešto metu daroma nuteistųjų asmens krata. Nuteistųjų asmens kratą daro tos pačios lyties asmenys.

3. Nuteistieji, atlikdami arešto bausmę, gali turėti savo baudžiamosios bylos medžiagą, laikrodžių, pagamintų ne iš brangiųjų metalų, dėvėti savo drabužius ir avėti savo avalynę. Kitų savų daiktų arešto bausmę atliekantiems nuteistiesiems turėti draudžiama.

4. Pas arešto bausmę atliekančius nuteistuosius rasti pinigai ir vertingi daiktai paimami ir motyvuotu pataisos įstaigos direktoriaus nutarimu perduodami į socialinės paramos nuteistiesiems fondą. Kiti rasti daiktai teisingumo ministro tvirtinamų Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklėse nustatyta tvarka sunaikinami.

5. Areštą atliekančių nuteistųjų dienotvarkėje turi būti griežtai reglamentuotas jų elgesys visą parą ir nustatytas nuteistųjų poilsio (aštuonios valandos), pasivaikščiojimo, socialinės rehabilitacijos, užimtumo darbine ir (ar) kita veikla laikas. Dienotvarkė paskelbiama nuteistiesiems. Areštą atliekančių nuteistųjų dienotvarkę nustato pataisos įstaigos direktorius įsakymu.

6. Vykdamt arešto bausmę, gali būti naudojamos šio Kodekso 114 straipsnio 2 ir 3 dalyse, 118 ir 119 straipsniuose nustatytos priemonės.“

19 straipsnis. 55 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 55 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„55 straipsnis. Areštą atliekančių nuteistųjų teisės ir pareigos

1. Areštą atliekantys nuteistieji turi šio Kodekso 11–15, 100, 101, 105, 106, 108–110 straipsniuose nustatytas teises ir pareigas.

2. Areštą atliekantys nuteistieji turi teisę du kartus per savaitę paskambinti telefonu ir gauti vieną trumpalaikį (iki trijų valandų) pasimatymą per trisdešimt parų. Trumpalaikiai pasimatymai vyksta specialiose patalpose, įrengtose taip, kad lankytojų ir nuteistojo fizinis kontaktas negalimas. Neatskiriant nuteistojo nuo lankytojų vyksta trumpalaikiai pasimatymai su sutuoktiniu, sugyventiniu, artimaisiais giminaičiais ir asmeniu, su kuriuo nuteistasis turi bendrą vaiką, jei nei nuteistasis, nei šis asmuo nėra susituokęs su kitu asmeniu arba neturi sugyventinių ir šis vaikas yra Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka registruotas kaip bendras nuteistojo ir į pasimatymą atvykusio asmens vaikas. Trumpalaikis pasimatymas, kurio metu pažeidžiama trumpalaikių pasimatymų tvarka, nedelsiant nutraukiamas. Jeigu pakartotinai pažeidžiama trumpalaikių pasimatymų tvarka, kiti nuteistojo trumpalaikiai pasimatymai vyksta specialiose patalpose, įrengtose taip, kad lankytojų ir nuteistojo fizinis kontaktas negalimas. Trumpalaikiai pasimatymai vyksta pataisos įstaigos atstovo akivaizdoje, tačiau šis pokalbio nesiklauso. Pataisos įstaigos direktorius arba jį pavaduojantis pareigūnas turi teisę leisti nuteistiesiems papildomai paskambinti telefonu ir suteikti papildomų trumpalaikių pasimatymų socialiniams ryšiams palaikyti. Jeigu nuteistasis serga sunkia jo gyvybei gresiančia liga, pataisos įstaigos direktorius arba jį pavaduojantis pareigūnas privalo leisti nuteistąjį aplankyti jo sutuoktiniui, sugyventiniui, artimiesiems giminaičiams ir asmeniui, su kuriuo nuteistasis turi bendrą vaiką, jei nei nuteistasis, nei šis asmuo nėra susituokęs su kitu asmeniu arba neturi sugyventinių ir šis vaikas yra Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka registruotas kaip bendras nuteistojo ir į pasimatymą atvykusio asmens vaikas. Toks aplankymas neįskaitomas į pasimatymus. Skambinimo telefonu, pasimatymų ir areštą atliekančių nuteistųjų lankymo tvarką nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės.

3. Pataisos įstaigos aprūpina areštą atliekančius nuteistuosius, pageidaujančius kreiptis į valstybės ir savivaldybių institucijas, nevyriausybinės organizacijas ir tarptautines institucijas su pasiūlymais, prašymais (pareiškimais), peticijomis ir skundais, vokais, pašto ženklais, rašymo priemonėmis ir popieriumi arba sudaro sąlygas į šias institucijas ar organizacijas kreiptis elektroninių ryšių priemonėmis.

4. Areštą atliekantys nuteistieji turi teisę kasdien ne trumpiau kaip vieną valandą, o neįgalieji, kuriems nustatytas 0–40 procentų darbingumo lygis arba didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis, nepilnamečiai ir ligoniai (pagal gydytojo išvadą) – ne trumpiau kaip dvi valandas pasivaikščioti. Pasivaikščiojimais vyksta laikantis šio Kodekso 52 ir 103 straipsniuose nustatytų reikalavimų.

5. Sugyventinis yra Civilinio kodekso 3.229 straipsnyje nurodytas asmuo, artimieji giminaičiai – Civilinio kodekso 3.135 straipsnyje nurodyti asmenys.“

20 straipsnis. 56 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 56 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„56 straipsnis. Areštą atliekančių nuteistųjų darbas

1. Areštą atliekantis nuteistasis gali dirbti, jei pataisos įstaigos administracija pasiūlo darbą ir nuteistasis sutinka. Dirbantiems nuteistiesiems taikomos šio Kodekso 128 straipsnio 1–5 dalių, 129 straipsnio, 131 straipsnio 1, 2 ir 5 dalių, 132 straipsnio 1, 3 ir 4 dalių taisyklės, nustatytos pataisos namuose paprastosios grupės sąlygomis laikomiems nuteistiesiems.

2. Pataisos įstaigos administracija turi teisę nemokėdama už darbą įtraukti nuteistuosius tik į pataisos įstaigos ir gretimų teritorijų tvarkymo bei nuteistųjų kultūros ir buities sąlygų gerinimo darbus. Tokius darbus nuteistieji atlieka paeiliui ir darbas neturi trukti ilgiau kaip tris valandas per dieną.“

21 straipsnis. 57 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 57 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„57 straipsnis. Socialinės reabilitacijos organizavimas

1. Areštą atliekančių nuteistųjų socialinę reabilitaciją organizuoja Kalėjų departamentas, įgyvendina pataisos įstaigos administracija, įtraukdama į šią veiklą valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, organizacijas, asociacijas, religines bendruomenes ir bendrijas, kitus juridinius asmenis ar jų padalinius ir savanorius.

2. Socialinės reabilitacijos metu įgyvendinamos Kalėjų departamento direktoriaus akredituotos elgesio pataisos programos, taikomos nuteistųjų socialinių įgūdžių lavinimo ir pozityvaus užimtumo priemonės, teikiama pagalba nuteistiesiems sprendžiant asmenines ir socialines problemas, psichologinė pagalba, atliekama individuali ar grupinė psichologinė terapija, taip pat kitos priemonės, kurių įgyvendinimas padėtų nuteistiesiems socialiai reabilituotis.

3. Areštą atliekančių nuteistųjų (išskyrus nuteistuosius iki šešiolikos metų) bendrasis ugdymas, profesinis mokymas ir aukštojo mokslo studijos neorganizuojami. Areštą atliekančių nuteistųjų iki šešiolikos metų bendrasis ugdymas organizuojamas šio Kodekso 147 straipsnyje nustatyta tvarka.“

22 straipsnis. 58, 59, 60 ir 61 straipsnių pripažinimas netekusiais galios

Pripažinti netekusiais galios 58, 59, 60 ir 61 straipsnius.

23 straipsnis. 62 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 62 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„62 straipsnis. Pataisos įstaigų rūšys

1. Laisvės atėmimo bausmę vykdančios pataisos įstaigos yra šių rūšių: pataisos namai, kalėjimai, atviros kolonijos ir laisvės atėmimo vietų ligoninės.
2. Pataisos įstaiga gali vykdyti kelias ar visas šio straipsnio 1 dalyje nurodytų rūšių pataisos įstaigų funkcijas, taip pat kardomąjį kalinimą.“

24 straipsnis. 63 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 63 straipsnį.

25 straipsnis. 64 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 64 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„64 straipsnis. Didžiausias pataisos įstaigoje laikomų nuteistųjų skaičius

Didžiausią pataisos įstaigoje leidžiamų laikyti nuteistųjų skaičių nustato Kalėjimų departamento direktorius.“

26 straipsnis. 69 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 69 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„69 straipsnis. Nuteistųjų perkėlimas į kitas pataisos įstaigas

1. Nuteistasis, kuriam paskirtas laisvės atėmimas, gali būti perkeltas iš vienos pataisos įstaigos į kitą toliau atlikti bausmės, jeigu to reikia siekiant apriboti jo daromą neigiamą įtaką kitiems nuteistiesiems, palengvinti socialinę reabilitaciją, užtikrinti veiksmingesnę nuteistojo priežiūrą ir saugumą arba kitais šiame Kodekse nustatytais atvejais.
2. Laisvės atėmimo bausmę pataisos namuose paprastosios ar lengvosios grupės sąlygomis atliekantys nuteistieji, kuriems gali būti taikomas lygtinis paleidimas iš pataisos

įstaigos, gali būti perkelti į tos pačios arba kitos pataisos įstaigos ar kardomojo kalnimo vietos specialų padalinį – pusiaukelės namus, kur nuteistieji intensyviai rengiami būti lygtinai paleisti iš pataisos įstaigos, jeigu jie atitinka visas šias sąlygas:

- 1) yra atlikę ne mažiau kaip vieną trečdalį bausmės, o kai lygtinis paleidimas gali būti taikomas atlikus vieną trečdalį bausmės, – atlikę ne mažiau kaip vieną ketvirtadalį bausmės;
- 2) vykdo individualiame socialinės reabilitacijos plane nustatytas priemonės;
- 3) jų nusikalstamo elgesio rizika yra žema arba bausmės atlikimo metu ši rizika buvo akivaizdžiai sumažinta;
- 4) neturi galiojančių nuobaudų už bausmės atlikimo metu padarytus teisės pažeidimus;
- 5) nebuvo perkelti iš atviros kolonijos ar pusiaukelės namų į pataisos namus dėl pažeidimų.

3. Į pusiaukelės namus perkelti nuteistieji turi šio Kodekso 91 straipsnio 1 dalies 1, 3, 4, 6, 7, 8 ir 10 punktuose nustatytas teises. Pusiaukelės namuose laikomi nuteistieji, kurie be pateisinamų priežasčių nedarba ar nesimoko arba kelia pavojų pusiaukelės namų administracijai ar kitiems asmenims, arba sistemingai daro teisės pažeidimus, pataisos įstaigos direktoriaus įsakymu grąžinami iš pusiaukelės namų į pataisos namus.

4. Laisvės atėmimo bausmę pataisos namuose lengvosios grupės sąlygomis atliekantys nuteistieji gali būti perkelti į atvirą koloniją, jeigu jie atitinka visas šias sąlygas:

- 1) vykdo individualiame socialinės reabilitacijos plane nustatytas priemonės;
- 2) jų nusikalstamo elgesio rizika yra žema arba bausmės atlikimo metu ši rizika buvo akivaizdžiai sumažinta;
- 3) nebuvo perkelti iš atviros kolonijos ar pusiaukelės namų į pataisos namus dėl teisės pažeidimų.

5. Teisę perkelti nuteistąjį iš vienos pataisos įstaigos į kitą turi Kalėjimų departamento direktorius, o toje pačioje įstaigoje pagal šio straipsnio 2 ir 4 dalis – pataisos įstaigos, kurioje atlieka bausmę nuteistasis, direktorius. Nuteistųjų perkėlimo iš vienos pataisos įstaigos į kitą, taip pat perkėlimo į atvirą koloniją ir pusiaukelės namus ir grąžinimo iš jų tvarką nustato Kalėjimų departamento direktorius.“

27 straipsnis. 70 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 70 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Atskirose pataisos įstaigose arba vieni nuo kitų izoliuoti toje pačioje pataisos įstaigoje turi būti laikomi vyrai ir moterys, suaugusieji ir nepilnamečiai. Kartu su nepilnamečiais gali būti laikomi dvidešimt ketverių metų amžiaus nesukakę nuteistieji, kurie laisvės atėmimo bausmę

pradėjo atlikti būdami nepilnamečiai ir kurių nusikalstamo elgesio rizika žema arba buvo sumažinta bausmės atlikimo metu. Atvirose kolonijose ir pusiaukelės namuose vyrai ir moterys gali būti laikomi kartu.“

2. Pakeisti 70 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Izoliuoti nuo kitų nuteistųjų toje pačioje pataisos įstaigoje arba atskirose pataisos įstaigose, jeigu yra tokia galimybė, laikomi buvę ar esantys valstybės politikai, teisėsaugos, teismų, prokuratūros, kontrolės, valdžios ir valdymo institucijų pareigūnai, kuriems pirmą kartą paskirta terminuoto laisvės atėmimo bausmė. Nuteistieji vieni nuo kitų izoliuojami arba atskirai laikomi ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka.“

28 straipsnis. 71 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 71 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„71 straipsnis. Pataisos namuose laisvės atėmimo bausmę atliekantys nuteistieji

Pataisos namuose laisvės atėmimo bausmę atlieka nuteistieji, išskyrus nurodytuosius šio Kodekso 83 straipsnio 1 dalyje ir 90 straipsnyje.“

29 straipsnis. 75 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 75 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„75 straipsnis. Drausmės grupei priskirtų nuteistųjų laikymo sąlygos

1. Drausmės grupei priskirti nuteistieji turi teisę:

1) įsigyti maisto produktų, higienos reikmenų ir kanceliarinių prekių; jų sąrašą nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės;

2) per keturis mėnesius gauti vieną trumpalaikį pasimatymą;

3) gauti ir siųsti neribotą kiekį laiškų, taip pat gauti smulkiųjų paketų;

4) du kartus per mėnesį paskambinti telefonu;

5) kasdien pasivaikščioti dvi valandas.

2. Drausmės grupei priskirti nuteistieji gali būti laikomi užrakinti.“

30 straipsnis. X skyriaus trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimas

Pakeisti X skyriaus trečiojo skirsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„TREČIASIS SKIRSNIS

NEPILNAMEČIŲ NUTEISTŲJŲ LAISVĖS ATĖMIMO BAUSMĖS ATLIKIMO YPATUMAI“.

31 straipsnis. 77 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 77 straipsnį.

32 straipsnis. 78 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 78 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„78 straipsnis. Bausmes atliekančių nepilnamečių nuteistųjų grupės

Laisvės atėmimo bausmę pataisos namuose atliekantys nepilnamečiai nuteistieji suskirstomi į paprastąją ir lengvąją grupes.“

33 straipsnis. 79 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 79 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„79 straipsnis. Paprastajai grupei priskirtų nepilnamečių nuteistųjų laikymo sąlygos

Paprastajai grupei priskirti nepilnamečiai nuteistieji turi teisę:

- 1) apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje;
- 2) per mėnesį gauti du trumpalaikius ir vieną ilgalaikį pasimatymus;
- 3) gauti ir siųsti neribotą kiekį laiškų, taip pat gauti smulkiųjų paketų;
- 4) du kartus per savaitę paskambinti telefonu;
- 5) kasdien pasivaikščioti tris valandas.“

34 straipsnis. 80 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 80 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„80 straipsnis. Lengvajai grupei priskirtų nepilnamečių nuteistųjų laikymo sąlygos

Lengvajai grupei priskirti nepilnamečiai nuteistieji turi teisę:

- 1) apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje;
- 2) per mėnesį gauti keturis trumpalaikius ir vieną ilgalaikį pasimatymus;
- 3) gauti ir siųsti neribotą kiekį laiškų, taip pat gauti smulkiųjų paketų;
- 4) vieną kartą per dieną paskambinti telefonu;
- 5) kasdien pasivaikščioti keturias valandas.“

35 straipsnis. 81 ir 82 straipsnių pripažinimas netekusiais galios

Pripažinti netekusiais galios 81 ir 82 straipsnius.

36 straipsnis. 83 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 83 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„83 straipsnis. Kalėjimuose laisvės atėmimo bausmę atliekantys nuteistieji

Kalėjimuose paprastai laisvės atėmimo bausmę atlieka pilnamečiai asmenys (išskyrus ribotai pakaltinamus asmenis, nėščias moteris ir vaikų iki trejų metų turinčias motinas), kuriems paskirta bausmė viršija dešimt metų laisvės atėmimo, ir nuteistieji, kuriems paskirta laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmė.“

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-3024](#), 2020-06-04, paskelbta TAR 2020-06-19, i. k. 2020-13460

37 straipsnis. 86 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 86 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Drausmės grupei priskirti nuteistieji turi teisę:

- 1) įsigyti maisto produktų, higienos reikmenų ir kanceliarinių prekių; jų sąrašą nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės;
- 2) per keturis mėnesius gauti vieną trumpalaikį pasimatymą;
- 3) gauti ir siųsti neribotą kiekį laiškų, taip pat gauti smulkiųjų paketų;
- 4) kasdien pasivaikščioti vieną valandą, o neįgalieji, kuriems nustatytas 0–40 procentų darbingumo lygis arba didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis, ir ligoniai (pagal gydytojo išvadą) – dvi valandas;
- 5) du kartus per mėnesį paskambinti telefonu.“

38 straipsnis. Kodekso papildymas 88¹ straipsniu

Papildyti Kodeksą 88¹ straipsniu:

„88¹ straipsnis. Nuteistųjų perkėlimas iš kalėjimo į pataisos namus

1. Terminuoto laisvės atėmimo bausme nuteisti asmenys, atliekantys šią bausmę kalėjime, perkeliami į pataisos namus, kai jie atitinka visas šias sąlygas:

- 1) yra atlikę ne mažiau kaip vieną trečdalį bausmės;
- 2) vykdo individualiame socialinės reabilitacijos plane nustatytas priemonės;
- 3) jų elgesys nekelia pavojaus aplinkiniams.

2. Iš kalėjimo į pataisos namus perkelti nuteistieji skiriami į paprastąją grupę.

3. Iš kalėjimo į pataisos namus perkelti nuteistieji, kurie kelia pavojų pataisos namų administracijai ar kitiems asmenims arba sistemingai daro teisės pažeidimus, grąžinami iš pataisos namų į kalėjimą toliau atlikti bausmės. Šie nuteistieji pakartotinai iš kalėjimo į pataisos namus gali būti perkeliami, tik jei jie atitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas ir nuo jų grąžinimo į kalėjimą dienos praėjo ne mažiau kaip dveji metai.

4. Nuteistieji iš kalėjimo į pataisos namus perkeliami ir grąžinami iš pataisos namų į kalėjimą Kalėjimų departamento direktoriaus įsakymu.“

39 straipsnis. 90 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 90 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„90 straipsnis. Atvirose kolonijose laisvės atėmimo bausmę atliekantys nuteistieji

Atvirose kolonijose laisvės atėmimo bausmę atlieka už neatsargius nusikaltimus ir tyčinius nusikaltimus, už kuriuos paskirta laisvės atėmimo bausmė neviršija vienerių metų, nuteisti asmenys. Atvirose kolonijose laisvės atėmimo bausmę taip pat atlieka nuteistieji, perkelti į atviras kolonijas šio Kodekso 69 straipsnyje nustatyta tvarka.“

40 straipsnis. 91 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 91 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„91 straipsnis. Laisvės atėmimo bausmės atlikimo atvirose kolonijose ypatumai

1. Atvirose kolonijose nuteistieji:

- 1) laikomi be apsaugos, bet yra prižiūrimi;
- 2) nuo kėlimosi iki miego laiko turi teisę laisvai vaikščioti nustatytoje teritorijoje;
- 3) gali turėti su savimi pinigų ir vertingų daiktų, be apribojimų naudotis pinigais;
- 4) gali be apribojimų gauti pasimatymus, pašto ir perduodamus siuntinius, smulkiuosius paketus, gauti ir siųsti laiškus, turėti telefoną ir juo skambinti;

5) jeigu yra būsto sąlygos, gali gyventi šalia atviros kolonijos su savo šeimomis;

6) atviros kolonijos administracijos leidimu gali iki 14 valandų išvykti už atviros kolonijos teritorijos ribų, bet tik Lietuvos Respublikos teritorijoje, jeigu to reikia dėl jų dirbamo darbo pobūdžio arba gydymosi ar mokymosi;

7) jeigu neturi galiojančių nuobaudų už bausmės atlikimo metu padarytus teisės pažeidimus, kartą per savaitę iki dviejų parų ne darbo metu gali parvykti į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus ar aplankyti Lietuvos Respublikos teritorijoje gyvenančius artimuosius giminaičius. Šios išvykos leidžiamos atviros kolonijos direktoriaus įsakymu. Kelionės išlaidas apmoka patys nuteistieji arba kiti jų nurodyti asmenys;

8) jeigu neturi galiojančių nuobaudų už bausmės atlikimo metu padarytus teisės pažeidimus, kasmetinių atostogų metu gali parvykti į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus ar aplankyti Lietuvos Respublikos teritorijoje gyvenančius artimuosius giminaičius. Šios išvykos leidžiamos atviros kolonijos direktoriaus įsakymu. Kelionės išlaidas apmoka patys nuteistieji arba kiti jų nurodyti asmenys;

9) gali tęsti darbą, kurį dirbo iki laisvės atėmimo bausmės atlikimo atviroje kolonijoje pradžios;

10) atviros kolonijos direktoriaus leidimu gali likusius tris mėnesius iki laisvės atėmimo bausmės atlikimo pabaigos bausmę atlikti Lietuvos Respublikos teritorijoje esančiuose namuose.

2. Nuteistieji, išvykę už atviros kolonijos teritorijos ribų, taip pat šio straipsnio 1 dalies 10 punkte nurodyti nuteistieji gali būti stebimi elektroninio stebėjimo priemonėmis. Nuteistųjų išvykimo už atviros kolonijos teritorijos ribų ir jų stebėjimo elektroninio stebėjimo priemonėmis tvarką nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės.

3. Šio Kodekso 69 straipsnyje nustatyta tvarka į atvirą koloniją perkelti nuteistieji, kurie be pateisinamų priežasčių nedarba ar nesimoko arba kelia pavojų atviros kolonijos administracijai ar kitiems asmenims, arba sistemingai daro teisės pažeidimus, atviros kolonijos direktoriaus įsakymu grąžinami iš atviros kolonijos į pataisos namus.“

41 straipsnis. 92 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 92 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Nuteistieji turi teisę už asmeninėse sąskaitose turimus pinigus apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje – įsigyti maisto produktų, būtiniausių reikmenų ir kitų daiktų. Drausmės grupės sąlygomis ir kamerų tipo patalpose laikomi nuteistieji turi teisę įsigyti tik maisto produktų, higienos reikmenų ir kanceliarinių prekių; jų sąrašą nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės.“

2. Pakeisti 92 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Į šio straipsnio 2 dalyje nurodytą apsipirkimo pataisos įstaigos parduotuvėje sumą neįskaitomos pinigų, už kuriuos įsigijami laikraščiai, žurnalai, knygos ar Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklėse nurodyti elektros prietaisai, sumos. Apsipirkimo pataisos įstaigos parduotuvėje suma neribojama nėščioms moterims, krūtimi maitinančioms motinoms, nuteistoms motinoms, apgyvendintoms kartu su vaikais pataisos namų vaikų (kūdikių) namuose arba ne pataisos namų teritorijoje esančiose patalpose, teisę išvykti be sargybos arba be palydos turintiems nuteistiesiems, apgyvendintiems pataisos įstaigos ar kandomojo kalinimo vietos gyvenamosiose patalpose, esančiose už šių įstaigų teritorijos ribų, atvirose kolonijose ir pusiaukelės namuose bausmę atliekantiems nuteistiesiems.“

42 straipsnis. Neteko galios nuo 2020-07-01

Straipsnio naikinimas:

Nr. [XIII-3024](#), 2020-06-04, paskelbta TAR 2020-06-19, i. k. 2020-13460

43 straipsnis. 101 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 101 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Advokatų lankymasis pas nuteistuosius ir nuteistųjų skambinimas advokatams neribojamas. Susitikimai su advokatu ir skambinimas jam į pasimatymų ir skambinimo skaičių neįskaitomi.“

44 straipsnis. 104 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 104 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„104 straipsnis. Nuteistųjų trumpalaikė išvyka iš pataisos įstaigos

1. Pataisos namuose lengvosios grupės laikymo sąlygomis bausmę atliekantys nuteistieji, išskyrus šio straipsnio 6 dalyje nurodytus nuteistuosius, turi teisę trims paroms parvykti į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus ar aplankyti Lietuvos Respublikos teritorijoje gyvenančius artimuosius giminaičius, jeigu jie atitinka visas šias sąlygas:

1) jų nusikalstamo elgesio rizika yra žema arba vidutinė ir nustatyta pažanga mažinant nusikalstamo elgesio riziką;

2) yra atlikę šio straipsnio 2 dalyje nustatytą minimalią laisvės atėmimo bausmės dalį;

3) neturi galiojančių nuobaudų už bausmės atlikimo metu padarytus teisės aktų pažeidimus;

4) užsiima darbine veikla ar dirba arba mokosi, arba užsiima individualia veikla.

2. Minimali atliktos laisvės atėmimo bausmės dalis (nuo bausmės atlikimo pataisos įstaigoje pradžios), kurią atlikus nuteistiesiems suteikiama trumpalaikė išvyka iš pataisos įstaigos:

1) šeši mėnesiai – nuteistiesiems, kuriems paskirta bausmė neviršija trejų metų laisvės atėmimo, taip pat nepilnamečiams;

2) vieneri metai – nuteistiesiems, kuriems paskirta bausmė viršija trejus metus laisvės atėmimo, bet neviršija dešimt metų laisvės atėmimo;

3) dveji metai – nuteistiesiems, kuriems paskirta bausmė viršija dešimt metų laisvės atėmimo.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas sąlygas atitinkantiems nuteistiesiems, jeigu jie yra atlikę minimalią laisvės atėmimo bausmės dalį, iš pataisos įstaigos leidžiama išvykti:

1) vieną kartą per du mėnesius – nuteistiesiems, kuriems paskirta bausmė neviršija trejų metų laisvės atėmimo, o šiems nuteistiesiems atlikus pusę bausmės – du kartus per mėnesį;

2) vieną kartą per tris mėnesius – nuteistiesiems, kuriems paskirta bausmė viršija trejus metus, bet neviršija dešimt metų laisvės atėmimo, atlikusiems pusę bausmės, – vieną kartą per du mėnesius, o likus šešiems mėnesiams iki lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos pagal šio Kodekso 157 straipsnio 3 dalį arba iki bausmės pabaigos likus ne daugiau kaip vieneriems metams, kai lygtinis paleidimas iš pataisos įstaigos netaikomas, – du kartus per mėnesį;

3) vieną kartą per keturis mėnesius – nuteistiesiems, kuriems paskirta bausmė viršija dešimt metų laisvės atėmimo, atlikusiems pusę bausmės, – vieną kartą per tris mėnesius, o likus šešiams mėnesiams iki lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos pagal šio Kodekso 157 straipsnio 3 dalį arba iki bausmės pabaigos likus ne daugiau kaip vieneriems metams, kai lygtinis paleidimas iš pataisos įstaigos netaikomas, – du kartus per mėnesį.

4. Dirbančių nuteistųjų prašymu jų kasmetinių atostogų metu pataisos įstaigos direktorius vieną kartą per metus šiems nuteistiesiems priklausančios trumpalaikės išvykos trukmę gali pratęsti iki dešimt parų.

5. Siekdamas užkirsti kelią nusikalstamoms veikoms ar kitiems teisės pažeidimams arba apsaugoti kitų asmenų teises ir laisves, pataisos įstaigos direktorius turi teisę nutarimu laikinai uždrausti nuteistajam pasinaudoti teise į trumpalaikę išvyką iš pataisos įstaigos. Šio draudimo taikymo terminai, draudimo pratęsimo procedūra ir nuteistojo informavimo apie taikomą draudimą tvarka nustatyta šio Kodekso 155 straipsnyje.

6. Trumpalaikė išvyka iš pataisos įstaigos nesuteikiama nuteistiesiems:

- 1) atliekantiems laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmę;
- 2) pavojingiems recidyvistams;
- 3) ribotai pakaltinamiems;
- 4) sergantiems pavojingomis arba ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis, kurios plinta lašeliniu būdu per orą;
- 5) kurie trumpalaikės išvykos iš pataisos įstaigos metu padarė teisės aktų pažeidimų ir nėra praėję vieneri metai nuo nuobaudos už šiuos pažeidimus įvykdymo dienos.

7. Pataisos įstaigos direktoriaus nutarimu trumpalaikėje išvykoje iš pataisos įstaigos esančių nuteistųjų elgesio kontrolė Kalėjimų departamento direktoriaus nustatyta tvarka gali būti atliekama elektroninio stebėjimo priemonėmis.

8. Trumpalaikės išvykos iš pataisos įstaigos nuteistiesiems suteikiamos tik laisvu nuo darbinės veiklos ar darbo metu. Konkrečią nuteistojo trumpalaikės išvykos iš pataisos įstaigos datą, atsižvelgdamas į nuteistojo prašymą, nustato ir klausimą dėl elektroninio stebėjimo priemonių taikymo sprendžia pataisos įstaigos direktorius. Šios trumpalaikės išvykos laikas įskaitomas į bausmės atlikimo laiką. Kelionės išlaidas apmoka pats nuteistasis arba kiti jo nurodyti asmenys.

9. Apie nuteistojo išvyką iš pataisos įstaigos pranešama vietovės, į kurią vykstama, teritorinei policijos įstaigai.“

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-3024](#), 2020-06-04, paskelbta TAR 2020-06-19, i. k. 2020-13460

1. Pripažinti netekusiu galios 110 straipsnio 1 dalies 4 punktą.

2. Pakeisti 110 straipsnio 2 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) vartoti alkoholinius gėrimus ar jų surogatus, taip pat vartoti be gydytojo leidimo medikamentus, naudoti toksines priemones;“.

3. Pakeisti 110 straipsnio 2 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) perleisti savo turtą kitiems suimtiesiems, nuteistiesiems ar pataisos įstaigos administracijai; teikti mokamas ar kitaip atlyginamas paslaugas tiek kitiems suimtiesiems ar nuteistiesiems, tiek pataisos įstaigos administracijai;“.

46 straipsnis. 128 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 128 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Atvirose kolonijose atliekančių laisvės atėmimo bausmę ir nepilnamečių nuteistųjų, taip pat nuteistųjų neįgalųjų darbo ir poilsio laikas nustatomas bendrais pagrindais pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.“

47 straipsnis. 130 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 130 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„130 straipsnis. Nuteistųjų teisė į atostogas

1. Atvirose kolonijose, pataisos namuose lengvosios ir paprastosios grupių laikymo sąlygomis atliekantys laisvės atėmimo bausmę nuteistieji, kurie stropiai dirba, turi teisę į dešimt darbo dienų nemokamas atostogas per vienerius metus. Šios atostogos įskaitomas į bausmės atlikimo laiką.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos atostogos suteikiamos nuteistajam atlikus vienuolika mėnesių bausmės, jeigu jis neturi nuobaudų už bausmės atlikimo metu padarytus teisės pažeidimus. Atostogos suteikiamos pataisos įstaigos direktoriaus įsakymu.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti nuteistieji turi teisę šio Kodekso 104 straipsnyje nustatyta tvarka ir sąlygomis savo nemokamų atostogų metu išvykti iš pataisos įstaigos.“

48 straipsnis. 131 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 131 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Į nepilnamečių nuteistųjų asmeninę sąskaitą turi būti įrašoma, nepaisant visų išskaitų, ne mažiau kaip penkiasdešimt procentų jiems per mėnesį priskaičiuoto darbo užmokesčio.“

49 straipsnis. 132 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 132 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Iš nuteistųjų darbo užmokesčio į pataisos įstaigose sudaromą socialinės paramos nuteistiesiems fondą atskaitoma: atvirose kolonijose – dešimt procentų, pataisos namuose, laisvės atėmimo vietų ligoninėse ir kalėjimuose – dvidešimt penki procentai, iš nepilnamečių nuteistųjų, išskyrus atliekančius bausmę atviroje kolonijoje, – dvidešimt procentų bendros darbo užmokesčio sumos. Šios išskaitos nedaromos iš darbo užmokesčio dalies, priskaičiuotos už nustatytą išdirbio normų viršijimą, ir premijų. Socialinės paramos nuteistiesiems fondo sudarymo ir jo lėšų naudojimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.“

50 straipsnis. 136 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 136 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„136 straipsnis. Socialinės reabilitacijos organizavimas

1. Laisvės atėmimo bausmę atliekančių nuteistųjų socialinę reabilitaciją organizuoja Kalėjimų departamentas, įgyvendina pataisos įstaigų administracijos, įtraukdamos į šią veiklą valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, organizacijas, asociacijas, religines bendruomenes ir bendrijas, kitus juridinius asmenis ar jų padalinius ir savanorius.

2. Pataisos įstaigos gali Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatymo nustatyta tvarka kompensuoti asociacijoms, religinėms bendruomenėms ir bendrijoms, kitiems juridiniams asmenims (išskyrus valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas) ar jų padaliniams ir savanoriams su savanoriška veikla įgyvendinant nuteistųjų socialinę reabilitaciją susijusias išlaidas.“

51 straipsnis. 137 straipsnio pakeitimas

Papildyti 137 straipsnį 7 dalimi:

„7. Šio straipsnio 4 dalyje nustatytas priemonės, išskyrus paskatinimo priemonės ir nuobaudas, pataisos įstaiga pagal kompetenciją gali leisti įgyvendinti šio Kodekso 136 straipsnyje nurodytiems subjektams.“

52 straipsnis. 137¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 137¹ straipsnio 3 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) bausmės atlikimo pradžia ir pabaiga, galimo perkėlimo į atvirą koloniją ir pusiaukelės namus data ir galimo lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos data;“.

53 straipsnis. 138 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 138 straipsnį.

54 straipsnis. 140 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 140 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„140 straipsnis. Laisvės atėmimo bausmę atliekantiems nuteistiesiems skiriamos paskatinimo priemonės

1. Už nepriekaištingą elgesį ir pažangą mažinant nusikalstamo elgesio riziką laisvės atėmimo bausmę atliekantiems nuteistiesiems gali būti skiriamos šios paskatinimo priemonės:

- 1) padėka;
- 2) teisės vieną kartą papildomai paskambinti telefonu suteikimas;
- 3) trijų papildomų ilgalaikių arba trumpalaikių pasimatymų per vienerius metus suteikimas;
- 4) paskirtos nuobaudos už bausmės atlikimo režimo reikalavimų pažeidimą panaikinimas prieš terminą;
- 5) pasivaikščiojimo laiko pailginimas ne daugiau kaip dviem valandomis;
- 6) didžiausios pinigų sumos, už kurią nuteistasis gali per mėnesį apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje, padidinimas vienos bazinės socialinės išmokos dydžio suma;
- 7) leidimas nepilnamečiams pasimatymo su tėvais, globėjais (rūpintojais), artimaisiais giminaičiais ar kitais pasitikėjimo vertais asmenimis metu išeiti iki aštuonių valandų už pataisos namų teritorijos ribų;
- 8) papildomos trumpalaikės išvykos į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus suteikimas;
- 9) atlikusiems ne mažiau kaip vienerius metus, o nepilnamečiams, atlikusiems ne mažiau kaip šešis mėnesius paskirtos bausmės, – perkėlimas iš paprastosios grupės į lengvąją grupę.

2. Nepilnamečiams nuteistiesiems, kurie gerai elgiasi, gali būti leidžiama kartu su pataisos įstaigos darbuotojais nueiti į kiną, teatrą, koncertą, sporto varžybas ar kitus ne pataisos įstaigoje organizuojamus renginius.“

55 straipsnis. 141 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusia galios 141 straipsnio 2 dalį.

2. Pakeisti 141 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Paskatinimas, kuriuo leidžiama papildomai paskambinti telefonu, gauti pasimatymą, apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje už didesnę pinigų sumą ar suteikiama papildoma trumpalaikė išvyka į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus, gali būti skiriamas tik

nuteistiesiems, kurie pagal šį Kodeksą turi teisę paskambinti telefonu, gauti pasimatymų, apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje ar gauti trumpalaikę išvyką iš pataisos įstaigos.“

3. Pakeisti 141 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Konkreti paskatinimo priemonė nuteistajam parenkama atsižvelgiant į tai, kokią teigiamą įtaką nuteistojo elgesiui galėtų padaryti šios paskatinimo priemonės skyrimas.“

4. Pakeisti 141 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Padėka kaip paskatinimas gali būti paskelbta ir žodžiu. Iš paskatinimų, kuriais suteikiami trys papildomi trumpalaikiai arba ilgalaikiai pasimatymai per vienerius metus, leidžiama nepilnamečiam nuteistajam pasimatymo su tėvais, globėjais (rūpintojais), artimaisiais giminaičiais ar kitais pasitikėjimo vertais asmenimis metu išeiti už pataisos namų teritorijos ribų. Vienu nutarimu arba įsakymu galima suteikti tik vieną papildomą trumpalaikį arba ilgalaikį pasimatymą, leisti vieną kartą nepilnamečiui išeiti už pataisos namų teritorijos ribų.“

5. Pakeisti 141 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Leidimą nepilnamečiams nuteistiesiems, kurie gerai elgiasi, kartu su pataisos įstaigos darbuotojais nueiti į kiną, teatrą, koncertą, sporto varžybas ar kitus ne pataisos įstaigoje organizuojamus renginius duoda pataisos įstaigos direktorius įsakymu. Vienu įsakymu galima leisti tik vieną kartą nueiti į kiną, teatrą, koncertą, sporto varžybas ar kitą ne pataisos įstaigoje organizuojamą renginį.“

56 straipsnis. 142 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 142 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„142 straipsnis. Laisvės atėmimo bausmę atliekantiems nuteistiesiems skiriamos nuobaudos

1. Už bausmės atlikimo režimo reikalavimų pažeidimą nuteistiesiems gali būti skiriamos šios nuobaudos:

- 1) papeikimas;
- 2) pataisos įstaigos patalpų ir teritorijos tvarkymas be eilės;
- 3) draudimas iki vieno mėnesio apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje (išskyrus higienos reikmenų ir kanceliarinių prekių įsigijimą).

2. Nuteistiesiems, sistemingai pažeidinėjantiems arba itin piktybiškai pažeidusiems režimą, gali būti skiriamos šios nuobaudos:

1) panaikinta paskirta paskatinimo priemonė – perkėlimas iš paprastosios grupės į lengvąją grupę;

2) pataisos namuose ir kalėjimuose paprastosios grupės sąlygomis laikomų nuteistųjų (išskyrus nepilnamečius nuteistuosius) perkėlimas į drausmės grupę nuo trijų mėnesių iki vienerių metų;

3) pataisos namuose ir kalėjimuose paprastosios arba drausmės grupės sąlygomis laikomų nuteistųjų perkėlimas į kamerų tipo patalpas iki trisdešimt parų, o nepilnamečių nuteistųjų – iki penkių parų.

3. Nėščioms moterims ir turinčioms vaikų iki trejų metų motinoms, taip pat asmenims, kurie dėl medicininių priežasčių negali būti perkelti į kamerų tipo patalpas, šio straipsnio 2 dalies 3 punkte nustatyta nuobauda neskiriama, o jeigu buvo paskirta, – nevykdoma.“

57 straipsnis. 144 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 144 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„144 straipsnis. Laikinas nuteistojo izoliavimas

Kai kitomis priemonėmis negalima užkirsti kelio šiurkščiam teisės pažeidimui ir būtina pažeidimą padariusį nuteistąjį, išskyrus šio Kodekso 142 straipsnio 3 dalyje nurodytus asmenis, laikinai, kol nėra pataisos įstaigos direktoriaus arba jį pavaduojančio pareigūno, izoliuoti, jis gali būti laikinai perkeltas į kamerų tipo patalpas. Toks nuteistojo laikinas izoliavimas galimas tik iki pataisos įstaigos direktoriaus arba jį pavaduojančio pareigūno atvykimo į pataisos įstaigą, bet ne ilgiau kaip dvidešimt keturioms valandoms, ir nelaikomas nuobauda. Jeigu už padarytą režimo pažeidimą paskiriama nuobauda – perkėlimas į kamerų tipo patalpas, laikino izoliavimo laikas įskaitomas į bendrą nutarimu paskirtos nuobaudos laiką.“

58 straipsnis. 145 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 145 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Nuteistieji, atliekantys šio Kodekso 142 straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodytą nuobaudą, į darbą nevedami. Perkelti į kamerų tipo patalpas nuteistieji neturi teisės gauti pasimatymų, smulkiųjų paketų, siųsti laiškų (išskyrus atvejus, kai jie įgyvendina šio Kodekso 100, 109 ir 183 straipsniuose nurodytas teises), taip pat paskambinti telefonu. Jiems neleidžiama apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje, išskyrus higienos reikmenų įsigijimą, turėti maisto produktų ir kitų Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklėse nurodytų daiktų. Šioje dalyje nurodytiems nuteistiesiems leidžiama skaityti knygas, žurnalus, laikraščius ir kitą literatūrą, kasdien vieną valandą, o nepilnamečiams, neįgaliesiems, kuriems nustatytas 0–40 procentų

darbingumo lygis arba didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis, ir ligoniams (pagal gydytojo išvadą) – dvi valandas pasivaikščioti.“

2. Pripažinti netekusia galios 145 straipsnio 2 dalį.

59 straipsnis. 152 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 152 straipsnio 7 dalį.

60 straipsnis. 154 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 154 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„154 straipsnis. Laisvės atėmimo bausmę atliekančių nuteistųjų išvykimas be sargybos arba be palydos

1. Teisę be sargybos arba be palydos išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų turi nuteistasis, kuriam pataisos įstaigos administracija leidžia dirbti darbą, kurio vieta yra už pataisos įstaigos teritorijos ribų, arba mokytis už pataisos įstaigos teritorijos ribų esančioje mokymo įstaigoje, arba dalyvauti įgyvendinant socialinės reabilitacijos priemones už pataisos įstaigos teritorijos ribų ir kuris atitinka visas šias sąlygas:

- 1) atlieka bausmę pataisos namuose paprastosios arba lengvosios grupės sąlygomis;
- 2) jo nusikalstamo elgesio rizika yra žema arba vidutinė ir nustatyta pažanga mažinant nusikalstamo elgesio riziką;
- 3) neatlieka laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės;
- 4) nėra pripažintas pavojingu recidyvistu ar ribotai pakaltinamu;
- 5) neturi galiojančios nuobaudos už bausmės atlikimo metu padarytus teisės pažeidimus;
- 6) dirba arba mokosi, užsiima individualia darbine, kūrybine ar kitokia veikla;
- 7) neserga pavojinga arba ypač pavojinga užkrečiamąja liga, kuri plinta lašeliniu būdu per orą.

2. Nuteistasis netenka teisės be sargybos arba be palydos išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų, jeigu jis nebeatitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytų sąlygų.“

61 straipsnis. 155 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 155 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„155 straipsnis. Nuteistiesiems taikomi apribojimai išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų be sargybos arba be palydos

1. Siekdamas užkirsti kelią nusikalstamoms veikoms ar kitiems teisės pažeidimams arba apsaugoti kitų asmenų teises ir laisves, pataisos įstaigos direktorius turi teisę nutarimu laikinai

uždrausti šio Kodekso 154 straipsnyje nurodytas sąlygas atitinkančiam nuteistajam be sargybos arba be palydos išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų. Šis draudimas taikomas tol, kol išnyksta priežastys, dėl kurių nuteistajam laikinai uždrausta be sargybos arba be palydos išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų, bet ne ilgiau kaip šešis mėnesius, o nepilnamečiam nuteistajam – ne ilgiau kaip tris mėnesius.

2. Nuteistajam, kuriam pataisos įstaigos direktorius laikinai uždraudė be sargybos arba be palydos išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų, raštu nurodomos priežastys, dėl kurių tokį draudimą būtina taikyti, draudimo taikymo trukmė ir rekomendacijos, kaip nuteistasis turėtų elgtis, kad draudimas be sargybos arba be palydos išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų jam nebūtų taikomas.

3. Jeigu pasibaigus šio straipsnio 1 dalyje nurodyto draudimo taikymo terminui neišnyko priežastys, dėl kurių nuteistajam buvo laikinai uždrausta be sargybos arba be palydos išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų, arba atsirado kitų priežasčių, dėl kurių šis draudimas turi būti taikomas, pataisos įstaigos direktorius gali šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka priimti naują nutarimą laikinai uždrausti šiam nuteistajam be sargybos arba be palydos išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų.“

62 straipsnis. 156 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 156 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„156 straipsnis. Nuteistųjų išvykimo už pataisos įstaigos teritorijos ribų be sargybos arba be palydos ypatumai

1. Teisė be sargybos arba be palydos išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų suteikia nuteistajam galimybę būti darbo, mokymo arba socialinės reabilitacijos priemonių įgyvendinimo laiku tam tikroje vietovėje arba konkrečioje teritorijoje arba vykti tam tikru maršrutu. Su vietovės arba teritorijos, kurioje leidžiama būti šią teisę turintiems nuteistiesiems, ribomis arba maršrutu, kuriuo leidžiama vykti be sargybos arba be palydos, nuteistieji supažindinami pasirašytinai.

2. Pataisos įstaigos direktoriaus nutarimu už pataisos įstaigos teritorijos ribų išvykstančių be sargybos arba be palydos nuteistųjų elgesio kontrolė gali būti vykdoma elektroninio stebėjimo priemonėmis.

3. Teisė be sargybos arba be palydos išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų turintys nuteistieji, užtikrinant jų priežiūrą, gali būti apgyvendinti pataisos įstaigos ar tardymo izoliatoriaus gyvenamosiose patalpose, esančiose už šių įstaigų teritorijos ribų.“

63 straipsnis. 157 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 157 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„157 straipsnis. Lygtinis paleidimas iš pataisos įstaigų

1. Nuteistieji, kurių nusikalstamo elgesio rizika žema arba kurie padarė akivaizdžią pažangą mažindami savo nusikalstamo elgesio riziką, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nurodytus nuteistuosius, gali būti lygtinai paleisti iš pataisos įstaigos atlikę šią bausmės dalį:

1) vieną trečdalį paskirtos laisvės atėmimo bausmės – nuteisti už dėl neatsargumo padarytus nusikaltimus asmenys, taip pat nepilnamečiai ir kiti nuteistieji, kuriems paskirta bausmė neviršija ketverių metų laisvės atėmimo;

2) pusę paskirtos laisvės atėmimo bausmės – nuteistieji, kuriems paskirta bausmė viršija ketverius metus laisvės atėmimo, bet neviršija dešimt metų laisvės atėmimo;

3) du trečdalius paskirtos laisvės atėmimo bausmės – nuteistieji, kuriems paskirta bausmė viršija dešimt metų laisvės atėmimo, bet neviršija dvidešimt penkerių metų laisvės atėmimo.

2. Nuteistieji, kuriems iš dalies atidėtas bausmės vykdymas buvo panaikintas, taip pat kuriems lygtinis paleidimas iš pataisos įstaigos buvo panaikintas ir jie teismo nutartimi buvo nukreipti atlikti likusios nuosprendžiu paskirtos laisvės atėmimo bausmės dalies, gali būti lygtinai paleisti iš pataisos įstaigų, jei jų nusikalstamo elgesio rizika žema arba jie padarė akivaizdžią pažangą mažindami savo nusikalstamo elgesio riziką ir yra atlikę vienerius metus laisvės atėmimo bausmės nuo teismo nutarties dėl bausmės vykdymo atidėjimo ar lygtinio paleidimo panaikinimo ir nukreipimo į pataisos įstaigą vykdymo pradžios.

3. Nuteistieji, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nurodytus nuteistuosius, nuteistuosius, kurių nusikalstamo elgesio rizika aukšta ir kurie nedaro pažangos, kad sumažintų savo nusikalstamo elgesio riziką, nuteistuosius, atliekančius bausmę už labai sunkius nusikaltimus, taip pat nuteistuosius, atliekančius bausmę už sunkius nusikaltimus, nurodytus Baudžiamojo kodekso XVIII, XX, XXI, XXXV skyriuose, atlikę tris ketvirtadalius paskirtos laisvės atėmimo bausmės, lygtinai paleidžiami iš pataisos įstaigų taikant jiems intensyvią priežiūrą.

4. Nuteistieji, sutinkantys, kad jiems būtų taikoma intensyvi priežiūra, gali būti lygtinai paleisti pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis iki šešių mėnesių anksčiau, negu nustatyta šio straipsnio 1 ir 2 dalyse.

5. Nuteistiesiems, iki lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos pagal šio straipsnio 1–4 dalis neatlikusiems nuobaudos už bausmės atlikimo metu padarytą teisės pažeidimą, lygtinio paleidimo taikymas atidedamas tol, kol bus atlikta nuobauda, ir tris mėnesius po nuobaudos atlikimo.

6. Šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytiems nuteistiesiems lygtinį paleidimą iš pataisos įstaigų taiko Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisija.

7. Šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose ir 2 dalyje nurodytiems nuteistiesiems lygtinį paleidimą iš pataisos įstaigų taiko vietovės, kurioje yra nuteistojo pataisos įstaiga, apylinkės teismas nutartimi, kuria patvirtinamas Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimas taikyti nuteistajam lygtinį paleidimą iš pataisos įstaigos.

8. Likusios neatliktos laisvės atėmimo bausmės laikotarpiu lygtinai paleistiems iš pataisos įstaigų nuteistiesiems vykdoma probacija. Probacijos vykdymo, jos sąlygų keitimo ir probacijos panaikinimo tvarka nustatyta Lietuvos Respublikos probacijos įstatyme.“

64 straipsnis. 158 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 158 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„158 straipsnis. Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigų netaikymas

Lygtinis paleidimas iš pataisos įstaigų netaikomas:

- 1) asmenims, atliekantiems laisvės atėmimo bausmę už nusikaltimus Lietuvos valstybės nepriklausomybei, teritorijos vientisumui ir konstitucinei santvarkai;
- 2) asmenims, atliekantiems laisvės atėmimo bausmę už nusikaltimus nepilnamečio asmens seksualinio apsisprendimo laisvei ir (ar) neliečiamumui;
- 3) asmenims, atliekantiems laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmę;
- 4) asmenims, atliekantiems laisvės atėmimo bausmę už tyčinius nusikaltimus, padarytus areštinėse, pataisos įstaigose ir kardomojo kalinimo vietose;
- 5) asmenims, atliekantiems nedelsiant atliktinos laisvės atėmimo bausmės dalį pagal Baudžiamojo kodekso 75 straipsnio 3 dalį arba 92 straipsnio 3 dalį.“

65 straipsnis. 159 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 159 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„159 straipsnis. Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigų tvarka

1. Pataisos įstaiga, gavusi Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimo nuorašą arba teismo potvarkį vykdyti nuteistojo lygtinį paleidimą iš pataisos įstaigos kartu su teismo nutarties nuorašu, paleidžia nuteistąjį iš pataisos įstaigos.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytą Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimo nuorašą arba teismo potvarkį kartu su teismo nutarties nuorašu pataisos įstaiga pateikia probacijos tarnybai.

3. Pataisos įstaiga, lygtinai paleidusi iš pataisos įstaigos nuteistąjį pagal šio Kodekso 157 straipsnio 3 dalį, teismo nuosprendį su patvarkymu pateikia probacijos tarnybai.

4. Pataisos įstaiga kartu su probacijos tarnyba Kalėjų departamento direktoriaus nustatyta tvarka užtikrina, kad lygtinai paleistam iš pataisos įstaigos nuteistajam intensyvi priežiūra ir probacija būtų pradėta vykdyti nuo nuteistojo paleidimo iš pataisos įstaigos momento.“

66 straipsnis. 164 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 164 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„164 straipsnis. Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos sudarymas ir lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos taikymo tvarka

1. Pataisos įstaigose sprendimams dėl nuteistųjų lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos priimti Kalėjų departamento direktoriaus įsakymu sudaromos septynių narių Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos. Į Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos narius dvejų metų laikotarpiui skiriami probuotojai, ne mažiau kaip du asociacijų, religinių bendruomenių ar religinių bendrijų atstovai ir (ar) savanoriai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys. Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nariu gali būti ne jaunesnis kaip 25 metų ir atitinkantis Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme valstybės tarnautojams nustatytus nepriekaištingos reputacijos kriterijus asmuo. Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nariais paskirti Kalėjų departamento ir jam pavaldžių įstaigų pareigūnai, valstybės tarnautojai ar darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartį, negali sudaryti daugiau kaip 50 procentų visų komisijos narių. Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijų sudarymo ir darbo organizavimo nuostatus tvirtina Kalėjų departamento direktorius.

2. Pataisos įstaiga, likus dvidešimt darbo dienų iki nuteistojo galimo lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos pagal šio Kodekso 157 straipsnio 1, 2 ar 4 dalį, pateikia Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijai socialinio tyrimo išvadą, kurioje turi būti informacija apie šiam nuteistajam taikytas socialinės reabilitacijos priemonės ir jų įgyvendinimo rezultatus, jo nusikalstamo elgesio riziką ir jos pokyčius bausmės atlikimo metu.

3. Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisija ne vėliau kaip per dvidešimt darbo dienų nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodytos socialinio tyrimo išvados gavimo dienos apsversto socialinio tyrimo išvadoje pateiktą informaciją ir priima motyvuotą nutarimą taikyti nuteistajam lygtinį paleidimą iš pataisos įstaigos arba lygtinio paleidimo netaikyti. Jeigu Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijoje svarstant nuteistojo lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos klausimą jam paskiriama nuobauda už teisės pažeidimą, apie tai nedelsdama, bet ne vėliau kaip

kitą darbo dieną nuo nuobaudos paskyrimo, pataisos įstaiga raštu praneša Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijai, o ši šioje dalyje nurodyto sprendimo priėmimą atideda šio Kodekso 157 straipsnio 5 dalyje nustatytam laikui.

4. Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijai priėmus nutarimą šio Kodekso 157 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytam nuteistajam taikyti lygtinį paleidimą iš pataisos įstaigos, nutarimo nuorašas per dvi darbo dienas nuo jo priėmimo dienos pateikiamas nuteistajam ir išsiunčiamas prokurorui. Pasibaigus šio straipsnio 7 dalyje nustatytam Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimo apskundimo terminui, taip pat jei šis nutarimas nebuvo apskųstas, nutarimo nuorašas ne vėliau kaip kitą darbo dieną pateikiamas pataisos įstaigai, kuri, suėjus šio Kodekso 157 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytam terminui, paleidžia nuteistąjį iš pataisos įstaigos.

5. Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimas taikyti šio Kodekso 157 straipsnio 1 dalies 2 ar 3 punkte arba 2 dalyje nurodytam nuteistajam lygtinį paleidimą iš pataisos įstaigos per dvi darbo dienas nuo jo priėmimo dienos pateikiamas vietovės, kurioje yra nuteistojo pataisos įstaiga, apylinkės teismui, o šio nutarimo nuorašas pateikiamas nuteistajam ir išsiunčiamas prokurorui. Kartu su šiuo nutarimu teismui pateikiama nuteistojo asmens byla.

6. Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijai priėmus nutarimą netaikyti nuteistajam lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos arba teismui priėmus nutartį nepatvirtinti Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimo taikyti nuteistajam lygtinį paleidimą, Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisija nutarimu pateikia pataisos įstaigai ir (ar) nuteistajam motyvuotas rekomendacijas dėl nuteistojo socialinės rehabilitacijos ir (ar) nuteistojo nusikalstamo elgesio rizikos mažinimo, nustato šių rekomendacijų įgyvendinimo terminą ir pakartotinio svarstymo dėl nuteistojo galimo lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos datą. Šis pakartotinis svarstymas negali būti vėliau kaip po šešių mėnesių nuo Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimo netaikyti lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos arba šioje dalyje nurodytos teismo nutarties nepatvirtinti Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimo priėmimo dienos.

7. Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimai per septynias darbo dienas nuo priėmimo dienos gali būti skundžiami vietovės, kurioje yra nuteistojo pataisos įstaiga, apylinkės teismui. Teisę paduoti skundą dėl šio straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytų Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimų turi prokuroras, nuteistasis, jo gynėjas ir atstovas pagal įstatymą, o dėl šio straipsnio 6 dalyje nurodytų nutarimų – nuteistasis, jo gynėjas ir atstovas pagal įstatymą.“

67 straipsnis. XI skyriaus papildymas aštuntuoju skirsniu

Papildyti XI skyrių aštuntuoju skirsniu:

„AŠTUNTASIS SKIRSNIS**IŠ DALIES ATIDĖTO BAUSMĖS VYKDYMO PANAIKINIMAS****164¹ straipsnis. Iš dalies atidėto bausmės vykdymo panaikinimas**

Jeigu terminuoto laisvės atėmimo bausmės atlikimo metu nuteistojo, kuriam bausmės vykdymas iš dalies buvo atidėtas pagal Baudžiamojo kodekso 75 straipsnio 3 dalį arba 92 straipsnio 3 dalį, nusikalstamo elgesio rizika padidėja ir yra pakankamas pagrindas manyti, kad bausmės tikslai nebus pasiekti vykdant bausmės vykdymo atidėjimą, teismas pataisos įstaigos teikimu gali priimti sprendimą panaikinti bausmės vykdymo atidėjimą ir toliau vykdyti pagal nuosprendį paskirtą bausmę.

164² straipsnis. Teikimas panaikinti iš dalies atidėtą bausmės vykdymą

1. Teikimą panaikinti iš dalies atidėtą bausmės vykdymą teismui teikia pataisos įstaiga. Kartu teismui pateikiama nuteistojo asmens byla.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytame teikime turi būti duomenys apie nustatytą nuteistojo nusikalstamo elgesio riziką ir šios rizikos pokyčius bausmės atlikimo metu, priežastis, dėl kurių nusikalstamo elgesio rizika padidėjo atliekant bausmę, individualiame socialinės rehabilitacijos plane nustatytų priemonių vykdymą, nuteistojo elgesį atliekant bausmę, taip pat duomenys apie nusikaltimu padarytos žalos atlyginimą.“

68 straipsnis. 165 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 165 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„165 straipsnis. Laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės atlikimo vieta

1. Nuteistieji laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmę atlieka kalėjimuose. Pirmuosius dešimt metų laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės atlikę nuteistieji, atsižvelgiant į jų elgesį bausmės atlikimo metu bei saugumo reikalavimus ir kai yra kalėjimo administracijos teikimas, Kalėjimų departamento direktoriaus sprendimu gali būti perkelti į pataisos namus tęsti bausmės atlikimą.

2. Pataisos namuose laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmę atliekantys nuteistieji, kurie kelia pavojų pataisos namų personalui ar kitiems asmenims arba dėl kitų išimtinių

aplinkybių ir kai yra pataisos namų administracijos teikimas, Kalėjimų departamento direktoriaus sprendimu gali būti grąžinti iš pataisos namų į kalėjimą toliau atlikti bausmę.

3. Nuteistieji, grąžinti iš pataisos namų į kalėjimą toliau atlikti bausmę, gali būti pakartotinai perkelti į pataisos namus toliau atlikti bausmę ne anksčiau kaip praėjus penkeriems metams po grąžinimo į kalėjimą šio straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.“

69 straipsnis. 170 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 170 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„170 straipsnis. Žalos atlyginimo tvarka

1. Arešto, terminuoto laisvės atėmimo arba laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmę atliekančių nuteistųjų valstybei padarytos žalos atlyginimas išieškomas motyvuotu pataisos įstaigos direktoriaus nutarimu, jeigu žalos dydis neviršija nuteistojo asmeninėje sąskaitoje esančios pinigų sumos. Apie išieškojimą nuteistajam paskelbiama pasirašytinai. Kitais atvejais žalos atlyginimas išieškomas bendrais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais pagrindais ir tvarka.

2. Pataisos įstaigos direktoriaus nutarimas išieškoti žalos atlyginimą gali būti apskūstas Kalėjimų departamento direktoriui. Skundo padavimas nesustabdo nutarimo išieškoti žalos atlyginimą vykdymo. Kalėjimų departamento direktorius, nustatęs, kad nuteistasis dėl žalos atsiradimo nekaltas, turi teisę pakeisti išieškotinos sumos dydį arba panaikinti nutarimą išieškoti žalos atlyginimą. Neteisėtai arba neteisingai išskaitytos už padarytą žalą sumos grąžinamos į nuteistojo asmeninę sąskaitą. Kalėjimų departamento direktoriaus sprendimas dėl nutarimo išieškoti žalos atlyginimą per dvidešimt dienų gali būti skundžiamas apygardos administraciniam teismui, kurio veiklos teritorijoje yra nutarimą priėmusio direktoriaus vadovaujama pataisos įstaiga.

3. Valstybei padarytos žalos atlyginimo dalis, kurios visiškai neatlygino paleistas iš pataisos įstaigos asmuo, išieškoma Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.“

70 straipsnis. 173 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 173 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„173 straipsnis. Arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės atliekančių nuteistųjų materialinis buitinis aprūpinimas

1. Arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės atliekantiems nuteistiesiems užtikrinamos reikiamos gyvenamųjų patalpų ir buities sąlygos, atitinkančios Lietuvos Respublikos higienos normas.

2. Arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės atliekantiems nuteistiesiems nemokamai suteikiama atskira miegamoji vieta ir patalynė. Nuteistieji, išskyrus atliekančius areštą, taip pat šio Kodekso 142 straipsnio 2 dalyje nurodytą nuobaudą atliekančius nuteistuosius, gali naudotis nuosava patalyne (išskyrus antklodę, čiužinį ir pagalvę).

3. Arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės atliekantys nuteistieji, kurie neturi savo drabužių ir avalynės, nemokamai aprūpinami drabužiais ir avalyne pagal sezoną.

4. Areštą atliekantys nuteistieji, šio Kodekso 142 straipsnio 2 dalyje nurodytą nuobaudą atliekantys nuteistieji, taip pat kiti nuteistieji, kurie neturi lėšų asmens higienos reikmenims įsigyti arba jų turi nepakankamai, šiais reikmenimis aprūpinami nemokamai.

5. Arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės atliekantys nuteistieji gauna maisto pagal fiziologines mitybos normas ir, kiek tai įmanoma, atitinkančio jų religinius įsitikinimus, o nuteistieji, kuriems pagal gydytojų išvadas paskirtas racionalus maitinimas, – pagal racionalaus maitinimo normas. Maistu šie nuteistieji aprūpinami nemokamai.

6. Nėščioms moterims, krūtimi maitinančioms motinoms, nepilnamečiams, neįgaliesiems, taip pat laisvės atėmimo vietų ligoninėje gydomiems nuteistiesiems sudaromos geresnės gyvenamųjų patalpų ir buities sąlygos. Nėščioms moterims ir krūtimi maitinančioms motinoms pagal gydytojo išvadą leidžiama gauti pašto ar perduodamų maisto produktų siuntinių. Jų svorį ir periodiškumą nustato Kalėjimų departamento direktorius.

7. Laisvės atėmimo bausmę atliekantys atvirose kolonijose arba perkelti į pusiaukelės namus nuteistieji maistu, drabužiais, avalyne ir higienos priemonėmis apsirūpina patys. Atviroje kolonijoje ir pusiaukelės namuose bausmę atliekančių nuteistųjų, kurie atlieka šio Kodekso 142 straipsnio 2 dalyje nurodytą nuobaudą arba neturi lėšų maistui, drabužiams, avalynei ar higienos priemonėms įsigyti ar jų turi nepakankamai, aprūpinimas maistu, drabužiais, avalyne ir higienos priemonėmis organizuojamas šio straipsnio 3, 4 ir 5 dalyse nustatyta tvarka.

8. Terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės atliekantiems nuteistiesiems kartą per mėnesį iš pataisos įstaigos lėšų gali būti išmokama iki 0,3 bazinės socialinės išmokos dydžio išmoka. Kriterijus, pagal kuriuos gali būti skiriamos išmokos, išmokų skyrimo ir mokėjimo taisyklės nustato Kalėjimų departamento direktorius.

9. Arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės atliekančių nuteistųjų mitybos ir materialinio buitinio aprūpinimo normas nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.“

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-3024](#), 2020-06-04, paskelbta TAR 2020-06-19, i. k. 2020-13460

70¹ straipsnis. 173 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 173 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės atliekantiems nuteistiesiems nemokamai suteikiama atskira miegamoji vieta ir patalynė. Nuteistieji, išskyrus atliekančius areštą, atsisakiusius užsiimti pataisos įstaigos administracijos pasiūlyta darbine veikla ir drausmės grupėje laikomus nuteistuosius, taip pat šio Kodekso 142 straipsnio 2 dalyje nurodytą nuobaudą atliekančius nuteistuosius, gali naudotis nuosava patalyne (išskyrus antklodę, čiužinį ir pagalvę).“

2. Pakeisti 173 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Kalėjimų departamento direktoriaus nustatyta tvarka nuo dalyvavimo darbinėje veikloje atleistiems ir jokių pajamų neturintiems nuteistiesiems, išskyrus kamerų tipo patalpose nuobaudas atliekančius nuteistuosius, gali būti leidžiama nemokamai paskambinti telefonu ar siųsti laiškus artimiesiems.“

3. Papildyti 173 straipsnį nauja 9 dalimi:

„9. Bendrojo ugdymo ar profesinio mokymo įstaigose besimokantys nepilnamečiai nuteistieji, atsižvelgiant į jų pasiektus gerus mokymosi rezultatus, teisingumo ministro nustatyta tvarka gali būti skatinami piniginėmis išmokomis. Šios išmokos skiriamos iš Socialinės paramos nuteistiesiems fondo lėšų.“

4. Buvusią 173 straipsnio 9 dalį laikyti 10 dalimi.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-3024](#), 2020-06-04, paskelbta TAR 2020-06-19, i. k. 2020-13460

71 straipsnis. 174 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 174 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Asmens sveikatos priežiūra pataisos įstaigose organizuojama ir atliekama pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugą reglamentuojančius įstatymus.“

72 straipsnis. 178 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 178 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Teikimą atleisti nuteistąjį nuo bausmės atlikimo dėl neįgalumo, pensinio amžiaus, nėštumo ar nėštumo ir gimdymo atostogų teikia probacijos tarnyba. Kartu su teikimu teismui

pateikiama nuteistojo asmens byla, o neįgalumo arba nėštumo atveju – gydytojų komisijos išvada.“

73 straipsnis. 180 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 180 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„180 straipsnis. Paleidimo iš pataisos įstaigų tvarka“.

2. Pakeisti 180 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Jeigu bausmės vykdymo institucija yra gavusi pažymą, kad nukentėjusysis pageidauja, jog jam būtų pranešta apie būsimą nuteistojo paleidimą į laisvę ar nuteistojo pabėgimą iš laisvės atėmimo vietos, bausmės vykdymo institucijos vadovas arba jo pavaduotojas apie nuteistojo paleidimą į laisvę ar nuteistojo pabėgimą iš laisvės atėmimo vietos privalo pranešti nukentėjusiajam. Nukentėjusiajam taip pat pranešama apie teisės aktuose nustatytas apsaugos priemonės, kurios gali būti jam taikomos, ir šių priemonių skyrimo tvarką. Nukentėjusiajam apie nuteistojo paleidimą į laisvę pranešama ne vėliau kaip likus trims dienoms iki nuteistojo paleidimo dienos. Tais atvejais, kai nuteistasis iš laisvės atėmimo vietos turi būti paleidžiamas tuoj po to, kai gaunamas nuosprendis, nutartis ar nutarimas dėl nuteistojo paleidimo į laisvę, taip pat kai nuteistasis pabėga iš laisvės atėmimo vietos, nukentėjusiajam pranešama iš karto po nuteistojo paleidimo į laisvę ar nuteistojo pabėgimo iš laisvės atėmimo vietos.“

74 straipsnis. XV skyriaus antrojo skirsnio pakeitimas

Pakeisti XV skyriaus antrąjį skirsnį ir jį išdėstyti taip:

„ANTRASIS SKIRSNIS

PAGALBA PALEIDŽIAMIESI IŠ PATAISOS ĮSTAIGŲ ASMENIMS

182 straipsnis. Pagalbos priemonės paleidžiamiesiems iš pataisos įstaigų asmenims

1. Paleidžiami iš pataisos įstaigų asmenys (išskyrus paleidžiamus asmenis, atlikusius areštą) aprūpinami viešojo transporto bilietais kelionei iki gyvenamosios vietos Lietuvos Respublikos teritorijoje. Paleidžiami neįgalūs asmenys gali būti už valstybės lėšas parvežami į jų Lietuvos Respublikos teritorijoje esančią gyvenamąją vietą, o sergantys paleidžiami asmenys, kuriems reikalingos stacionarinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos, – į viešąsias asmens sveikatos priežiūros įstaigas.

2. Paleidžiami asmenys, kurie neturi pagal sezoną reikiamų drabužių ir (ar) avalynės ir lėšų jiems įsigyti, drabužiais ir avalyne pagal sezoną aprūpinami nemokamai.

3. Paleidžiami nepilnamečiai asmenys perduodami tėvams arba rūpintojams (globėjams).

4. Kai paleidžiamas iš pataisos įstaigos asmuo, kuriam reikalinga socialinė pagalba, pataisos įstaigos bendradarbiauja su savivaldybės, kurioje paleidžiamas asmuo planuoja gyventi, administracija, nevyriausybėmis organizacijomis ir savanoriais, kad paleistam asmeniui galėtų būti laiku suteikta socialinė ir kita reikalinga pagalba, kad atlikdamas bausmę jis galėtų ieškoti darbo, kurį dirbtų išėjęs iš pataisos įstaigos. Šiam tikslui įgyvendinti pataisos įstaiga privalo savivaldybės, kurios teritorijoje asmuo planuoja gyventi išėjęs iš pataisos įstaigos, administracijai, kitoms valstybės ar savivaldybės įstaigoms ir organizacijoms ne vėliau kaip prieš mėnesį pateikti informaciją apie asmens, kurį planuojama paleisti iš pataisos įstaigos, nusikalstamo elgesio riziką, jam nustatytus dinامينius kriminogeninius veiksnus, įgyvendintas socialinės reabilitacijos priemones ir jų tęstinumo poreikį, reikalingą socialinę pagalbą ir sveikatos priežiūros paslaugas, taip pat kitą informaciją, kuri reikalinga kitai pagalbai paleidžiamam iš pataisos įstaigos asmeniui organizuoti.“

75 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas

1. Šio įstatymo 11, 12, 13, 28, 38, 39, 42, 47, 63, 64, 65, 66, 67 ir 70 straipsniai įsigalioja 2020 m. liepos 1 d.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3024](#), 2020-06-04, paskelbta TAR 2020-06-19, i. k. 2020-13460

1¹. Šio įstatymo 36, 44 ir 70¹ straipsniai įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3024](#), 2020-06-04, paskelbta TAR 2020-06-19, i. k. 2020-13460

2. Arešto bausmė, nuteistajam ar jo gynėjui nepateikus prašymo dėl bausmės sušvelninimo, po šio įstatymo įsigaliojimo vykdoma pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusią arešto bausmės vykdymo tvarką.

3. Įsigaliojus šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems straipsniams, Kalėjimų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir pataisos įstaigos per tris mėnesius perkelia nuteistuosius į pataisos įstaigas, kuriose jie privalo atlikti bausmę pagal Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 71 straipsnio, 83 straipsnio 1 dalies ir 90 straipsnio nuostatas. Į kitas pataisos įstaigas neperkeliami šie nuteistieji:

1) atviroje kolonijoje bausmę atliekantys nuteistieji, jei juos reikėtų perkelti į pataisos namus arba kalėjimą;

2) pataisos namuose bausmę atliekantys nuteistieji, jei juos reikėtų perkelti į kalėjimą.

4. 2020 m. liepos 1 d. teismai ir Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutraukia sprendimų dėl nuteistųjų, kuriems taikomas lygtinis paleidimas pagal Bausmių vykdymo kodekso 157 straipsnio 3 dalį, lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos priėmimo

procedūras. Sprendimai dėl iki 2020 m. birželio 30 d. teismui perduotų tvirtinti kitų Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimų taikyti nuteistajam lygtinį paleidimą iš pataisos įstaigos priimami neatsižvelgiant į tai, už kokią nusikalstamą veiką ar kokia bausme asmuo yra nuteistas.

5. Iki 2020 m. birželio 30 d. lygtinai paleistiems iš pataisos įstaigų nuteistiesiems paskirtos Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso IX skyriuje nurodytos baudžiamojo poveikio priemonės ar 82 straipsnyje nurodytos auklėjamojo poveikio priemonės ir (ar) 75 straipsnyje nurodytos pareigos, taip pat intensyvi priežiūra taikomos iki jų įvykdymo galiojusio Lietuvos Respublikos probacijos įstatymo nustatyta tvarka.

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos teisingumo ministras, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras ir Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktorius iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė

Dalia Grybauskaitė

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3024](#), 2020-06-04, paskelbta TAR 2020-06-19, i. k. 2020-13460

Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2264 36, 44, 70, 75 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 70-1 straipsniu ir 42 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas